

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 lutego 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Marta Sawińska
Sędziowie:	SSA Hanna Hańczewska-Pawłowska (spr.) SSA Maria Michalska-Goźdź
Protokolant:	st.sekr.sądowy Emilia Wielgus

po rozpoznaniu w dniu 28 lutego 2013 r. w Poznaniu

sprawy z odwołania (...) **Sp. z o.o. z siedzibą w P.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w P.**

przy udziale zainteresowanych: A. O., M. M.

o podleganie ubezpieczeniu społecznemu i wysokość składek

na skutek apelacji pozwanego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w P.

od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Poznaniu

z dnia 25 lipca 2012 r. sygn. akt VIII U 272/11

1. zmienia zaskarżony wyrok w punktach 1 i 2 i oddala odwołania;
2. zasądza od odwołującej spółki na rzecz pozwanego kwotę 360 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego za obie instancje.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 26.11.2010r., nr (...), znak (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w P., stwierdził, że: A. O. podlegał w okresie od dnia 20.09.2005r. do 27.10.2005r., od 01.12.2005r. do 29.12.2005r., od 22.05.2006r. do 2.06.2006r., od 25.09.2006r. do 30.10.2006r., od 20.11.2006r. do 22.12.2006r., od 19.02.2007r. do 29.03.2007r., od 16.08.2007r. do 26.09.2007r., od 10.10.2007r. do 29.11.2007r., od 04.02.2008r. do 20.03.2008r. obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu z tytułu umowy o pracę u płatnika składek (...) Sp. z o.o. oraz że nie podlegał ubezpieczeniu chorobowemu. Organ rentowy ustalił również podstawy wymiaru składek dla wyżej wymienionych okresów ubezpieczenia. W uzasadnieniu powyższej decyzji, organ rentowy wskazał, że na podstawie przeprowadzonej kontroli płatnika składek (...) sp. z o.o. ustalono, że zawarto umowy cywilnoprawne

określone jako „umowa o dzieło” pomiędzy (...) Sp. z o.o. (określonym w tejże umowie jako Zamawiający) a A. O. (określonym jako Wykonawca). Zdaniem organu rentowego, A. O. winien podlegać ubezpieczeniom społecznym jak z umowy zlecenia. Zastosowanie umowy o dzieło przez (...) Sp. z o.o. w ocenie organu rentowego spowodowało, że osoba ta została pozbawiona prawa do objęcia ubezpieczeniami społecznymi, mimo że faktycznie wykonywała czy też świadczyła usługi w ramach umowy zlecenia.

Od powyższej decyzji w przepisany prawem trybie i terminie odwołanie wniósł dyrektor (...) Sp. z o.o. z siedzibą w P. – M. P., domagając się zmiany zaskarżonej decyzji poprzez ustalenie, że wykonawca nie podlegał obowiązkowym ubezpieczeniom zdrowotnym i społecznym: emerytalnemu, rentowemu i wypadkowemu z tytułu umowy zawartej z odwołującym i o zasądzenie od organu rentowego na rzecz odwołującego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego w wysokości sześciokrotnej stawki minimalnej według norm przepisanych. Odwołujący zarzucił zaskarżonej decyzji:

- 1) błędne ustalenia okoliczności faktycznych sprawy w zakresie oceny charakteru, treści i sposobu wykonywania umowy zawartej przez odwołującego z wykonawcą oraz uzgodnień stron w tym zakresie,
- 2) błędną wykładnię art. 627 k.c. oraz 734 k.c, poprzez uznanie umowy zawartej przez odwołującego z wykonawcą za umowę zlecenia,
- 3) błędne zastosowanie przepisów prawa poprzez stwierdzenie obowiązków ubezpieczeniowych z tytułu zawartej umowy o dzieło,
- 4) błędne zastosowanie art. 58 k.c. poprzez uznanie, że umowa zawarta przez odwołującego z wykonawcą nosiła znamiona pozorności legalności zatrudnienia.

W uzasadnieniu odwołujący wskazał, że jak wynika z umowy zawartej z wykonawcą, w treści umowy wskazano, że wykonawca zobowiązany był do realizacji dzieła polegającego na wykonaniu określonych i zindywidualizowanych półproduktów opisanych treścią zleceń produkcyjnych skonkretyzowanych przez nadane im numery identyfikacyjne. Wykonawca miał wskazany termin wykonania dzieła. Pełną świadomość stron jedynie co do wykonania dzieła w całości w określonym terminie oraz ich zgodną wolę na takie właśnie określenie charakteru umowy jednoznacznie potwierdza fakt zastrzeżenia w umowie obowiązku zapłaty kary umownej, na wypadek powstania zwłoki przy wykonywaniu dzieła. W przypadku powstania zwłoki powyżej 14 dni odwołującemu przysługiwało prawo odstąpienia od umowy. Wykonawca przy wykonywaniu umów nie był podporządkowany odwołującemu, ani jego pracownikom. Odwołujący nie wydawał poleceń w zakresie wykonania przedmiotu umowy w trakcie realizacji przez wykonawcę przedmiotu umowy. Zgodnie z postanowieniami umowy, wynagrodzenie wykonawcy należne było za osiągnięcie określonego rezultatu, a nie czas poświęcony na wykonywanie umowy. Każde dzieło stanowiące przedmiot umowy zostało przez odwołującego odebrane, a żadna ze stron umowy powyższej okoliczności nigdy nie kwestionowała. Zgodną wolą stron wykonanie umowy nie było potwierdzane specjalnym protokołem lecz informacja o prawidłowości wykonania dzieła przekazywana była do księgowości, która przy ostatecznym rozliczeniu umowy, stosownym oświadczeniem na rachunkach wystawianych do każdej umowy, poświadczała wykonanie umowy. Odwołujący odebrał od wykonawcy efekt jego pracy, za co wypłacił mu umówione wynagrodzenie.

Na rozprawie w dniu 21.11.2011r., Sąd wezwał do udziału w sprawie w charakterze zainteresowanego A. O.. Zainteresowany oświadczył, że kwestionuje działania Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i popiera odwołanie, ponieważ podpisywał umowę o dzieło.

Decyzją z dnia 26.11.2010r., nr (...), znak: (...)/ (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w P., stwierdził, że M. M. podlegał w okresie od dnia 5.06.2006r. do 20.07.2006r., od 21.08.2006r. do 29.09.2006r., od 23.10.2006r. do 28.11.2006r, od 8.01.2007r, do 30.01.2007r., obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu rentowym, i wypadkowemu z tytułu umowy o pracę u płatnika składek (...) Sp. z o.o., oraz, że nie podlegał ubezpieczeniu chorobowemu Organ rentowy ustalił również podstawy wymiaru składek dla wyżej wymienionych okresów ubezpieczenia. W uzasadnieniu powyższej decyzji, organ rentowy wskazał, że na podstawie przeprowadzonej

kontroli płatnika składek (...) Sp. z o.o. ustalono, że zawarto umowy cywilnoprawne określone jako „umowa o dzieło” pomiędzy (...) Sp. z o.o. (określonym w tejże umowie jako Zamawiający) a M. M. (określonym jako Wykonawca). Zdaniem organu rentowego, M. M. winien podlegać ubezpieczeniom społecznym jak z umowy zlecenia. Zastosowanie umowy o dzieło przez (...) Sp. z o.o. w ocenie organu rentowego spowodowało, że osoba ta została pozbawiona prawa do objęcia ubezpieczeniami mimo że faktycznie wykonywała czy też świadczyła usługi w ramach umowy zlecenia.

Od powyższej decyzji odwołanie wniósł dyrektor (...) Sp. z o.o. z siedzibą w P. — M. P., domagając się zmiany zaskarżonej decyzji poprzez ustalenie, że wykonawca nie podlegał obowiązkowym ubezpieczeniom zdrowotnym i społecznym: emerytalnemu, rentowemu i wypadkowemu z tytułu umowy zawartej z odwołującym i o zasądzenie od organu rentowego na rzecz odwołującego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego w wysokości sześciokrotnej stawki minimalnej według norm przepisanych. Odwołujący zarzucił zaskarżonej decyzji:

- 1) błędne ustalenia okoliczności faktycznych sprawy w zakresie oceny charakteru, treści i sposobu wykonywania umowy zawartej przez odwołującego z wykonawcą oraz uzgodnień stron w tym zakresie,
- 2) błędną wykładnię art. 627 k.c. oraz 734 k.c, poprzez uznanie umowy zawartej przez odwołującego z wykonawcą za umowę zlecenia,
- 3) błędne zastosowanie przepisów prawa poprzez stwierdzenie obowiązków ubezpieczeniowych z tytułu zawartej umowy o dzieło,
- 4) błędne zastosowanie art. 58 k.c. poprzez uznanie, że umowa zawarta przez odwołującego z wykonawcą nosiła znamiona pozorności legalności zatrudnienia

W uzasadnieniu odwołujący wskazał, że jak wynika z umowy zawartej z wykonawcą, w treści umowy wskazano, iż wykonawca zobowiązany był do realizacji dzieła polegającego na wykonaniu określonych i zindywidualizowanych półproduktów opisanych treścią zleceń produkcyjnych skonkretyzowanych przez nadane im numery identyfikacyjne. Wykonawca miał wskazany termin wykonania dzieła. Pełną świadomość stron jedynie co do wykonania dzieła w całości w określonym terminie oraz ich zgodną wolę na takie właśnie określenie charakteru umowy jednoznacznie potwierdza fakt zastrzeżenia w umowie obowiązku zapłaty kary umownej, na wypadek powstania zwłoki przy wykonywaniu dzieła. W przypadku powstania zwłoki powyżej 14 dni odwołującemu przysługiwało prawo odstąpienia od umowy. Wykonawca przy wykonywaniu umów nie był podporządkowany odwołującemu, ani jego pracownikom. Odwołujący nie wydawał poleceń w zakresie wykonania przedmiotu umowy w trakcie realizacji. Zgodnie z postanowieniami umowy, wynagrodzenie wykonawcy należne było za osiągnięcie określonego rezultatu, a nie czas poświęcony na wykonywanie umowy. Każde dzieło stanowiące przedmiot umowy zostało przez odwołującego odebrane, a żadna ze stron umowy powyższej okoliczności nigdy nie kwestionowała. Zgodną wolą stron wykonanie umowy nie było potwierdzane specjalnym protokołem lecz informacją o prawidłowości wykonania dzieła przekazywana była do księgowości, która przy ostatecznym rozliczeniu umowy, stosownym oświadczeniem na rachunkach wystawianych do każdej umowy, poświadczala wykonanie umowy. Odwołujący odebrał od wykonawcy efekt jego pracy, za co wypłacił mu umówione wynagrodzenie.

Na rozprawie w dniu 21.11.2011r., Sąd wezwał do udziału w sprawie w charakterze zainteresowanego M. M. oraz zarządził połączenie sprawy prowadzonej pod numerem VIII 274/11 ze sprawą sygn. akt VIII U 272/11 i prowadzenie pod wspólnym numerem VIII U 272/11. Zainteresowany oświadczył, że kwestionuje działania Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i popiera odwołanie, ponieważ podpisywał umowę o dzieło

Wyrokiem z dnia 25 lipca 2012r., sygn. akt VIII U 272/11, Sąd Okręgowy w Poznaniu Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych:

1. Zmienił zaskarżoną decyzję z dnia 26 listopada 2010r. nr (...) i ustala, że A. O. nie podlegał w okresie od 20 września 2005r. do 27 października 2005r., od 1 grudnia 2005r. do 29 grudnia 2005r., od 22 maja 2006r. do 2 czerwca 2006r., od 25 września 2006r. do 30 października 2006r., od 20 listopada 2006r. do 22 grudnia 2006r., od 19 lutego 2007r.

do 29 marca 2007r., od 16 sierpnia 2007r. do 26 września 2007r., od 10 października 2007r. do 29 listopada 2007r., od 4 lutego 2008r. do 20 marca 2008r. obowiązkowym ubezpieczeniem społecznym: emerytalnemu, rentowemu, chorobowemu i wypadkowemu z tytułu umowy o dzieło zawartej ze spółką (...) Sp. z o.o. z siedzibą w P., ul. (...).

2. Zmienił zaskarżoną decyzję z dnia 26 listopada 2010r. nr (...) i ustala, że M. M. nie podlegał w okresie od 5 czerwca 2006r. do 20 lipca 2006r., od 21 sierpnia 2006r. do 29 września 2006r., od 23 października 2006r. do 28 listopada 2006r., od 8 stycznia 2007r. do 30 stycznia 2007r. obowiązkowym ubezpieczeniem społecznym: emerytalnemu, rentowemu, chorobowemu i wypadkowemu z tytułu umowy o dzieło zawartej ze spółką (...) Sp. z o.o. z siedzibą w P., ul. (...).

Podstawę rozstrzygnięcia Sądu I instancji stanowiły następujące ustalenia faktyczne i rozważania prawne.

(...) Sp. z o.o. z siedzibą w P. powstała w 1988r. i została wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego - Rejestru Przedsiębiorców pod numerem (...). Wspólnikami tej spółki byli: B. P. i M. P.. Przedmiotem działalności Spółki według wpisu w KRS było m.in. produkcja wyrobów z tworzywa sztucznego dla budownictwa, szklenie. (...) sp. z o.o. to fabryka okien, która zajmuje się produkcją okien PCV, aluminiowych na indywidualne zamówienia klientów, ich montażem i demontażem. Produkcja podzielona jest na kilkanaście etapów. Każdy etap jest zamknięty i wydzielony.

Spółka zatrudnia na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony ok. 50 pracowników. W przypadkach nagłych, wymagających koniecznego rezultatu gdy Spółka dostawała zlecenie na ściśle określony czas i musiała wykonać daną pracę gdyż planowane były dalsze roboty budowlane, zawierała umowy o dzieło. Pracownik zatrudniony na podstawie umowy o dzieło dokładnie wiedział co i w jakim czasie ma wykonać. Wykonujący dzieło miał wiedzę przy rozpoczęciu dzieła, co do tego ile okien ma wykonać w danym czasie, tj. ile okien jest w danym zleceniu. Osoby wykonujące umowę o dzieło nie były nadzorowane. Odbiór dzieła następował po południu albo za pomocą systemu komputerowego (...), gdzie można było ustalić czy dzieło zostało wykonane. Odzież roboczą i drobne narzędzia dostarczał dziełobiorcom, natomiast maszynę udostępniała Spółka. Spółka nie prowadziła ewidencji czasu pracy dla dziełobiorców, były tylko karty ze wskazaniem kto w danym czasie jest w zakładzie. Wynagrodzenie było zależne od ilości wykonanych zleceń i zostało z góry określone. Osoby wykonujące prace na podstawie umowy o dzieło wykonywały dzieło na terenie należącym do spółki, gdzie była hala produkcyjna. Odwołująca spółka nie wyznaczała czasu pracy dziełobiorców, określała tylko, że hala będzie czynna od godz. 06:00 do godz. 22:00.

Zainteresowani zawarli ze spółką umowy o dzieło. Przedmiotem zawartej umowy o dzieło było wykonanie określonych elementów do okien produkowanych przez spółkę (...).

Od przedstawiciela spółki zainteresowany otrzymywał materiały, które były pomocne przy wykonaniu zadania. Nie miał określonego czasu pracy. Kierownik spółki określał zainteresowanemu jedynie czas, w jakim powinien oddać wykonaną partię okien. Kierownik spółki ją akceptował i dopiero wówczas wypłacano zainteresowanemu wynagrodzenie. Wysokość wynagrodzenia była uzależniona od wykonania dzieła, czyli oddania zamontowanych elementów przedstawicielowi spółki. Zainteresowany wystawił odwołującej spółce rachunek i następnie otrzymywał wynagrodzenie. Pracując na podstawie umowy o dzieło zainteresowany pracował w innym trybie niż na podstawie umowy o zlecenie, musiał pracować na dany termin z określoną ilością, miał nienormowany czas pracy, nie był przez nikogo kontrolowany. Przedmiotowa umowa o dzieło została wykonana zgodnie z jej treścią.

Zawarcie umowy o dzieło między odwołującą Spółką a zainteresowanym było zgodne z ich wolą.

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił na podstawie dokumentów zgromadzonych w aktach ZUS oraz dokumentów przedłożonych do akt sprawy, a także zeznań świadka T. P., zeznań zainteresowanego M. M., zeznań zainteresowanego A. O. oraz zeznań odwołującego m. P..

Mając powyższe na uwadze oraz przepisy ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych, ustawy z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, a także przepisów Kodeksu cywilnego, Sąd I instancji doszedł do konstatacji, że odwołania od zaskarżonych decyzji były

zasadne. Zdaniem Sądu sporne umowy w przypadku obu zainteresowanych nosiły wszystkie przesłanki do uznania ich za umowy o dzieło w rozumieniu przepisów Kodeksu cywilnego. Umowy te zdaniem Sądu były umowami rezultatu, a nie starannego działania, a zatem nie mogą być uznane za umowy zlecenia.

Wskazując na powyższe, Sąd I instancji na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżone decyzję w całości o czym orzekł jak w wydanym wyroku.

Powyższy wyrok w całości apelacją z dnia 5 września 2012r. zaskarżył organ rentowy. Apelujący ZUS zarzucił Sądowi I instancji naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. polegające na przekroczeniu granic swobodnej oceny dowodów poprzez przyjęcie, iż w sprawie zachodzą okoliczności uzasadniające uznanie, że zainteresowany A. O. w okresie od dnia 20.9.2005 r. do dnia 27.10.2005 r., od dnia 1.12.2005 r. do dnia 29.12.2005 r., od dnia 22.5.2006r. do dnia 2.6.2006r., o d dnia 25.9.2006r. do dnia 30.10.2006r., od dnia 20.11.2006r. do dnia 22.12.2006r., od dnia 19.2.2007r. do dnia 29.3.2007r., od dnia 16.8.2007r. do dnia 26.9.2007r., od dnia 10.10.2007r. do dnia 29.11.2007r. oraz od dnia 4.2.2008r. do dnia 20.3.2008r., a zainteresowany M. M. w okresach od dnia 5.6.2006r. do dnia 20.7.2006r., od dnia 21.8.2006r. do dnia 29.9.2006r., od dnia 23.10.2006r. do dnia 28.11.2006r. oraz od dnia 8.1.2007r. do dnia 30.1.2007r. realizowali zawarte z (...) Sp. z o. o. umowy o dzieło, co w konsekwencji doprowadziło do naruszenia prawa materialnego, tj. art. 6 ust. 1 pkt 1 i 4 i art. 13 pkt 2 ustawy z dnia 13.10.1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych -DZ.U. z 2009,Nr 205, poz. 1585 ze zm. przez ustalenie, iż ww. nie podlegali obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym z tytułu zawartych umów zlecenia u płatnika składek (...) Sp. z o. o.

Wskazując na powyższe podstawy apelacji organ rentowy wnosi o zmianę zaskarżonego wyroku w całości i o oddalenie odwołań, ewentualnie o uchylenie wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji oraz o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego za I i II instancję

W odpowiedzi na apelację odwołująca Spółka wniosła o jej oddalenie podnosząc, że zarzuty są bezzasadne, a Sąd I instancji trafnie ustalił stan faktyczny i prawny.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Sąd Apelacyjny stwierdza, że apelacja okazała się zasadna.

Sąd I Instancji przeprowadził postępowanie dowodowe którego wyniki Sąd Apelacyjny przyjmuje za własne na gruncie niniejszej sprawy. Sąd Okręgowy w ocenie sądu odwoławczego, dokonał jednak błędnej subsumcji prawidłowo ustalonego stanu faktycznego, tzn. źle zinterpretował przepisy prawa materialnego.

Mając powyższe na uwadze, rozważania należy rozpocząć od przywołania przepisów jakie miały w sprawie zastosowanie. Stosownie do treści art. 627 k.c., przez umowę o dzieło przyjmujący zamówienie zobowiązuje się do wykonania oznaczonego dzieła, a zamawiający do zapłaty wynagrodzenia. W myśl art. 734 § 1 k.c. przez umowę zlecenia przyjmujący zlecenie zobowiązuje się do dokonania określonej czynności prawnej dla dającego zlecenie. Zgodnie z treścią art. 750 k.c. do umów o świadczenie usług, które nie są uregulowane innymi przepisami, stosuje się odpowiednio przepisy o zleceniu.

Istotą umowy o dzieło jest osiągnięcie określonego, zindywidualizowanego rezultatu w postaci materialnej lub niematerialnej. Umowa taka jest bez wątpienia umową rezultatu, co odróżnia ją od umowy zlecenia (art. 734 i następne k.c.) oraz od umowy o świadczenie usług (art. 750 k.c.). Z kolei umowa o świadczenie usług jest umową starannego działania, zatem jej celem jest wykonywanie określonych czynności, które nie muszą zmierzać do osiągnięcia rezultatu. Wobec różnych cech charakterystycznych wykonywania zatrudnienia na podstawie umowy zlecenia i umowy o dzieło, dla oceny rodzaju stosunku prawnego decydujące jest ustalenie, które z tych cech mają charakter przeważający. O tym, czy zleceniobiorca wykonuje zleczone czynności na podstawie umowy zlecenia, czy umowy o dzieło, decyduje charakter łączącego strony stosunku i treść umowy, a nie jej nazwa. O wyborze rodzaju podstawy prawnej zatrudnienia decydują zainteresowane strony (art. 353¹ § 1 kc w zw. z art. 300 kp), kierując się przede wszystkim przesłanką sposobu jego realizacji (tak SN w wyroku z 13.04.2000r. I PKN 594/99 OSNAP 2001/22/637). Decydujące znaczenie

należy jednak przypisać woli stron i zamiarowi ukształtowania w określony sposób treści łączącego je stosunku prawnego, zamiarowi towarzyszącemu zawarciu i kontynuowaniu stosunku pracy (tak SN w wyroku z 14.02.2001r. PKN 256/00 OSNAP 2002/23/564). Zasada swobody umów (art. 353¹ k.c.), polega w pierwszej kolejności na możliwości wyboru przez strony rodzaju stosunku prawnego, który je łączy. Dotyczy to także wykonywania stale i za wynagrodzeniem określonych czynności, a więc stosunku prawnego określającego, jako wykonywanie zatrudnienia w szerokim znaczeniu.

Od umowy zlecenia umowę o dzieło odróżnia konieczność jej sfinalizowania w każdym wypadku konkretnym i sprawdzalnym rezultatem. Obowiązek osobistego wykonania dzieła przez przyjmującego zamówienie będzie miał w odniesieniu do umowy o dzieło mniejsze znaczenie, jeżeli rezultat końcowy zostanie osiągnięty. W wypadku umowy zlecenia rezultat nie jest elementem koniecznym, występuje natomiast jako zasada obowiązek osobistego spełnienia świadczenia przez zleceniobiorcę, z uwagi na osobiste zaufanie między stronami. Dodatkowo należy wskazać, że inaczej niż w ramach umowy o dzieło, dołożenie przez zleceniobiorcę należytej staranności i mimo tego nie osiągnięcie przezeń zamierzonego skutku nie może stanowić przypadku niewykonania zobowiązania.

W ocenie Sądu Apelacyjnego błędnie Sąd I instancji ustalił, że strony spornych umów łączyły umowy o dzieło. Dotyczy to obu zainteresowanych. Słusznie podnosił organ rentowy w treści apelacji, że w analizowanej sprawie sposób wykonania umów zawartych przez zainteresowanych nie odpowiadał treści art. 627 i nast. k.c.

W ocenie Sądu Apelacyjnego faktyczny sposób wykonania umów wskazuje na to, że były to umowy starannego działania (umowa o świadczenie usług) a nie umowy rezultatu (umowa o dzieło). W rzeczywistości zainteresowani wykonywali bowiem czynności ciągłe i powtarzalne według określonego schematu. Nawet w samych spornych umowach wskazano, że przedmiotem umowy jest „Wykonanie, pocięcie i montaż wzmocnień do okien PCV wg. Zleceń produkcyjnych nr:”, co wskazuje na schemat pracy według ustalonej procedury. Zainteresowani nie wykonywali indywidualnych czynności, o których by decydowali i do której wymagane były od nich szczególne umiejętności. Wykonywali powtarzalne czynności według określonego z góry zleceń produkcyjnych. Zobowiązania zainteresowanych wynikające ze spornych umów obejmowały jedynie proste czynności faktyczne. W rzeczywistości nie było żadnego odbioru technicznego gotowych wyrobów. Gotowe wyroby zainteresowani oddawali do magazynu i na tej podstawie otrzymywali wynagrodzenie uzależnione jedynie od ilości przekazanych do magazynu sztuk wyrobów.

W ocenie Sądu Apelacyjnego tego rodzaju powtarzające się, proste czynności są typowe dla umów o świadczenie usług. Wskazać także należy, iż przedmiot umowy w spornych umowach o dzieło opisany jako „Wykonanie, pocięcie i montaż wzmocnień do okien PCV wg. Zleceń produkcyjnych nr:” pozostał niedookreślony i wymagałby dalszego zindywidualizowania. Umowa bowiem nie określa konkretnego rezultatu nie można na jej podstawie dokonać wykładni oświadczeń woli i wskazać konkretnego momentu w cyklu produkcyjnym w którym rezultat w postaci wzmocnienia okien zostanie osiągnięty. Nie wynika zatem a staranne działanie podjęte w celu osiągnięcia tego wyniku są przedmiotem rzeczonych umów.

Z uwagi na przyjęty sposób odbioru dzieła i wypłaty wynagrodzenia w analizowanej sprawie nie sposób stwierdzić, że zainteresowani w rzeczywistości podlegali jakiegokolwiek odpowiedzialności za wady dzieła (art. 637 k.c. i nast.), co jest jedną z cech odróżniających umowy starannego działania od umów rezultatu. Tymczasem możliwość stosowania przepisów o odpowiedzialności za wady jest elementem konstytutywnym umowy o dzieło. (por. Grzegorz Koziół, Komentarz do art.627 Kodeksu cywilnego, Lex Omega).

Jak wskazano powyżej nadana umowie określona treść nie przesądza o charakterze łączącego strony stosunku prawnego. Powstałe w praktyce obrotu umowy mogą łączyć w sobie wskazane elementy charakterystyczne dla umowy zlecenia i umowy o dzieło, w takim przypadku o tym jaki jest to stosunek prawny decydują cechy przeważające.

W ocenie Sądu Apelacyjnego w analizowanej sprawie przeważają cechy charakterystyczne dla umowy o świadczenie usług (umowy starannego działania), do której stosuje się odpowiednio przepisy o zleceniu (art.750 k.c.).

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. zmienił zaskarżony wyrok i oddalił odwołanie o czym orzekł w sentencji wydanego wyroku.

O kosztach sądowych w pkt. 2 sentencji wyroku orzeczono na podstawie § 12 ust. 1 pkt. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. 02.163.1349 z późn. zm.) w zw. z art. 98 k.p.c., mając na uwadze, wniosek organu rentowego, o zwrot kosztów postępowania i wielość rozpoznawanych odwołań.

/SSA Hanna Hańczewska-Pawłowska/ /SSA Marta Sawińska/ / SSA Maria Michalska-Goźdź/